

Budget- och utvecklingschef
Raymond Lützhöft
0410-73 31 35, 0708-81 71 35
raymond.lutzhoft@trelleborg.se

Kommunfullmäktige

Inrättande av Resultatutjämningsreserv (RUR) samt Riktlinjer för resultatutjämningsreserv

Från och med 2013 blir det möjligt att reservera till eller disponera medel från en resultatutjämningsreserv. Om kommunen vill tillämpa denna möjlighet ska kommunen besluta om hur hanteringen av denna reserv ska gå till. Denna hantering ska framgå av riktlinjerna för god ekonomisk hushållning.

Bakgrund

I kommunallagen och i lagen om kommunal redovisning finns ett regelverk för hur kommuner och landsting ska sköta sin ekonomiska förvaltning. Där beskrivs bland annat att kommuner och landsting ska ha en god ekonomisk hushållning med mål och riktlinjer för sin ekonomi och verksamhet. Reglerna för det så kallade balanskravet anger hur ekonomiska underskott ska beräknas och regleras.

Från och med den 1 januari 2013 finns det i kommunallagen en möjlighet att under vissa betingelser reservera delar av ett positivt resultat i en resultatutjämningsreserv (RUR). Denna reserv kan sedan användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel, under förutsättning att årets resultat efter balanskravsjusteringar är negativt. RUR är frivillig att tillämpa, de kommuner och landsting som tänker göra det måste dock besluta om hur reserven ska hanteras. Detta ska framgå av de riktlinjer för god ekonomisk hushållning som fullmäktige ska besluta om. Det finns alltså ett lokalt tolkningsutrymme för hur hanteringen ska utformas.

Principen om god ekonomisk hushållning och balanskravet

"Kommuner och landsting ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer." Så uttrycks denna grundläggande princip i 8 kap 1 § kommunallagen. I samma paragraf anges att fullmäktige ska besluta om *riktlinjer* för god ekonomisk hushållning.

De av kommunfullmäktige beslutade finansiella *målen* för god ekonomisk hushållning framgår dels av kommunfullmäktiges beslut 2012-01-30 § 1 "Trelleborgs kommuns strategiska ledningssystem inriktningsmål 2013-2015" och dels av kommunfullmäktiges beslut 2013-06-19 § 129 "Budget 2014 med flerårsplan 2015-16. I samma beslut framgår också mål och riktlinjer som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning inom verksamheten, dvs kommunfullmäktiges inriktningsmål. Dessa är sedan nedbrutna till verksamhetens effektmål vilka bla redovisas i nämndernas verksamhetsplaner.

Kommunens modell för mål- och verksamhetsstyrning är för närvarande föremål för en översyn. I samband med detta kommer även Riktlinjer för god ekonomisk hushållning enligt kommunallagen (KL 8 kap 1§) att utarbetas och då kommer dessa att kompletteras med Riktlinjer för resultatutjämningsreserv. I Riktlinjerna för god ekonomisk hushållning skall innebörden i "God ekonomisk hushållning i Trelleborgs kommun" tydliggöras. Ekonomisk hushållning handlar om att styra ekonomin både i ett kortare och i ett längre tidsperspektiv. Om kostnaderna i ett längre perspektiv överstiger intäkterna innebär det att kommande generationer får betala för denna överkonsumtion. Normalt sett ska ekonomin visa på ett positivt resultat på en nivå som gör att förmögenheten inte urholkas av inflation eller av för låg självfinansieringsgrad av investeringar. Målsättningen för nivåerna på exempelvis ekonomiskt resultat, skuldsättning och förmögenhet är några av de parametrar som skall ingå i dokumentet. Vidare skall balanskravet beaktas vilket innebär att intäkterna varje år måste balansera kostnaderna. Blir resultatet negativt måste det regleras inom tre år.

Finansiella mål

Enligt kommunallagen ska kommuner och landsting i samband med budgeten ange finansiella mål för ekonomin som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. Målen ska följas upp i årsredovisning och i delårsbokslut. Revisorerna ska skriftligen göra en bedömning om resultaten i årsbokslut och delårsrapport är förenliga med beslutade finansiella mål.

Mål och riktlinjer för verksamheten

Lagen innefattar även krav på att resurserna i verksamheten används till rätt saker och att de utnyttjas på ett effektivt sätt. Därför ska även för verksamheten anges mål och riktlinjer som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. Även här får de enskilda kommunerna och landstingen själva välja hur dessa ska formuleras. Förvaltningsberättelsen ska innehålla en utvärdering av om målen och riktlinjerna har uppnåtts och följts.

Riktlinjer för ekonomistyrning

Kommunens regelverk för ekonomistyrning framgår av "Föreskrifter för ekonomistyrning i Trelleborgs kommun." Detta regelverk är föremål för en översyn och kommer att revideras. Föreskrifterna innehåller regler för den interna ekonomistyrningen; regler för nämndernas budget, uppföljning och redovisning samt åtgärder vid avvikelse mot kommunfullmäktiges budget. Föreskrifterna är en beskrivning av kommunens tillämpning av Kommunal redovisningslag.

Resultatutjämningsreserv (RUR)

Från och med 2013 blir det möjligt att reservera till eller disponera medel från en resultatutjämningsreserv. Om man vill tillämpa denna möjlighet ska man besluta om hur hanteringen av denna reserv ska gå till. Denna hantering ska framgå av riktlinjerna för god ekonomisk hushållning för kommunen eller landstinget. Som ovan nämnts kommer Riktlinjerna för god ekonomisk hushållning att kompletteras med riktlinjerna för resultatutjämningsreserven.

Syftet med lagstiftningen är att ge kommuner och landsting möjlighet att under vissa angivna förutsättningar reservera medel i RUR för att kunna täcka underskott vid ett senare tillfälle. Syftet med RUR är således att kunna bygga upp en reserv under goda tider för att senare, under vissa omständigheter, kunna utnyttja denna när skatteunderlagsutvecklingen är svag. RUR är avsedd

att utjämna *normala* svängningar i skatteunderlaget över konjunkturcykeln för att skapa större stabilitet för verksamheterna.

Reservering till RUR

Reservering till en resultatutjämningsreserv *får* göras för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel, med högst ett belopp som motsvarar det lägsta av antingen den del av årets resultat eller den del av årets resultat efter balanskravsjusteringar enligt 4 kap. 3 a § lagen (1997:614) om kommunal redovisning, som överstiger

1. en procent av summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning, eller
2. två procent av summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning, om kommunen eller landstinget har ett negativt eget kapital, inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsförpliktelser.

För Trelleborgs kommun gäller dessutom

att reservering ska endast ske av resultat som överstiger kommunens finansiella mål.

Disponering av RUR

"Medel från en resultatutjämningsreserv får användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel." Någon närmare precisering än så görs inte i lagen.

När detta får göras måste framgå av de egna riktlinjerna för god ekonomisk hushållning. Ett sätt att avgöra om RUR får disponeras är enligt förarbetena till lagstiftningen att jämföra utvecklingen av det årliga underliggande skatteunderlaget för riket med den genomsnittliga utvecklingen de senaste tio åren. Med en sådan tillämpning får reserven användas om det årliga värdet understiger genomsnittet och att man på så sätt har indikerat en lågkonjunktur. En annan förutsättning är att medlen från RUR ska täcka ett negativt balanskravsresultat.

För Trelleborgs kommun gäller:

Uttag från resultatutjämningsreserven kan endast ske för att täcka underskott d.v.s. att årets resultat efter balanskravsjustering är negativt. Vidare att den *underliggande* skatteunderlagsutvecklingen för riket och aktuellt budgetår understiger den genomsnittliga ökningen under de senaste tio åren.

Ikraftträdande och tillämpning under 2013

Under år 2013 får kommunen reservera överskott upparbetade från och med räkenskapsåret 2010. Om en kommun eller ett landsting vill reservera medel upparbetade 2010–2012, ska en ingående balans beräknas och beslutas av fullmäktige under räkenskapsåret 2013. Därefter är det inte möjligt att retroaktivt reservera medel. Vid beräkning av reserveringen för 2010–2012 är det samma regelverk som gäller som för år 2013 och framåt. Det innebär att varje år ska betraktas var för sig.

Det är möjligt att använda reserverade medel från åren 2010–2012 redan under 2013. Det förutsätter dock att man fattat beslut om att tillämpa RUR, att det finns en ingående reserv år 2013 och att regelverket i övrigt är uppfyllt.

Beräkning av reservering 2013 framgår enligt följande:

Resultatutjämningsreserv, Mkr	2010	2011	2012
Årets resultat	42,8	70,8	70,4
Balanskravsjusteringar	- 4,2	-24,2	-2,6
Avsatt till social investeringsfond		-10,0	
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	38,6	36,6	67,8
1% av skatter och generella statsbidrag	-17,8	-18,4	-18,9
Att reservera enligt Kommunallagen	20,8	18,2	48,9

Resultatutjämningsreserv, Mkr	2010	2011	2012
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	38,6	36,6	67,8
2 % av skatter och generella statsbidrag	-35,6	-36,8	-37,8
Kommunens finansiella mål			
Att reservera till resultatutjämningsreserv enligt kommunen riktlinje	3,0	0	30,0

Reserveringen till resultatutjämningsreserven 2013 blir således sammanlagt 33 miljoner kronor

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

att inrätta en resultatutjämningsreserv genom att under eget kapital per den 1 januari 2013 reservera 33 miljoner kronor

att fastställa föreliggande förslag till Riktlinjer för resultatutjämningsreserv (RUR)